

Κ.Ι.Ι.Ι

ΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ανδρέας Κανος
Αριστερά

Έλληνες Παιονίδου «Τα μαγεμένα πέταλα της Μαργαρίτας»

πρώτο που παρατηρεί κανείς στο τελευταίο βλίο της Έλλης Παιονίδου είναι η άψογη δε-οτεχνία. Το δεύτερο, και ίσως σπουδαιότερο, αλοδουλεμένη πλοκή της ιστορίας, ευφύει-ι διανθισμένη από μηνύματα που αγγίζουν, ό τις παιδικές, και τις καρδιές των μεγάλων. ρχωρά η ανάγνωση τόσο κεντρίζεται το εν-ν. Συνειρμοί με τη σημερινή κοινωνία, πα-σμοί που διεμβολίζουν το καθεστώς της κα-της και της απληστίας, αλλά και το καθε-ς φιλίας, της καλοσύνης, της αλληλεγγύης βασικότερα στοιχεία ενός υπέροχου παρα-ου, κάλλιστα, θα μπορούσε να είναι αληθινό. **ου, στους πονηρούς καιρούς που ζούμε, πορεί με σιγουριά να υποστηρίξει ποια εί-ήθεια και ποιο είναι το ψέμα;**

η μητέρα Μαργαρίτα πηγαίνει στους ου-φροντίζοντας, προηγούμενως, να χαρίσει ιά της, δηλαδή στα πέταλά της, ονόματα. ι βγαλμένα μέσα από το καζάνι της ζωής, ι με σημασία και συμβολισμό: Αγάπη, Τύχη, ι, Σεμνότητα, Τόλμη, Χάρη, Χιούμορ. Κάθε ρυβαλά και τις δικές του ευθύνες. Ξαμολιούνται ιπο των πειρασμών και αναλαμβάνουν να ιουν το γόητρό τους. Γόητρο γαλβανισμένο ιτήτητα των ονομάτων που τους έχει χαρίσει

α πολλά διδάγματα από το βιβλίο της Έλλης ι. Μάθησα μάλιστα και τη δική μου Μαργαρίτα, ι, συγκινημένος, χρόνια παιδικά, έρωτες που έπνοοι στα κίτρινα φύλλα, αγάπες που έφτιαξα

με τη φαντασία μου, προσπαθώντας να ενηλικιωθώ πριν από την ώρα μου. Η συγγραφέας, γνωστή για την πυκνότητα της γραφής της, χαρίζει σε μικρούς και μεγάλους μια συναρπαστική αφήγηση, κομμένη και ραμμένη στα μέτρα των νέων εθίμων που, στο με-ταξύ, προέκυψαν. Βεβαίως, ο άνθρωπος, ακόμα και μέσα στην κοσμοχαλασιά των αλλαγών που συμβαί-νουν, καταφέρνει, πάντοτε, να κρατάει αναμμένη τη δάδα της αγάπης, φροντίζοντας, πριν απ' όλα, να μέ-νει παιδί. Μπορεί να μένει παιδί; Ε, αν δεν μπορεί, του-λάχιστον ας προσπαθεί. Έτσι δεν είναι;

«Με το σκυλί παρέα συνέχιζαν το δρόμο τους. Σκοτείνιαζε κι η Αγάπη είχε αρχίσει να κουράζεται. Κάποια στιγμή φτάνουν σε μια καλύβα. Χτυπάει, απάντηση καμία. Η πόρτα ήταν μισάνοιχτη, τη σπρώ-χνει, βάζει το κεφάλι της να δει. Μπροστά της ήταν ένας μονόφθαλμος καμπούρης. Η Αγάπη ρώτησε:

Καλέ μας άνθρωπε, μήπως μπορούμε να περά-σουμε τη νύχτα μας εδώ; Οι φίλοι μου κι εγώ κρυ-νουμε.

Δεν μίλησε ο καμπούρης. Άνοιξε όμως διάπλατα την πόρτα κι έδειξε στην Αγάπη το τραπέζι. Έβαλε φαγητό για όλους, σούπα για την Αγάπη, ψωμί για το σκυλί, χόρτα για το λαγό και σπόρια για το κα-ναρίνι. Αυτά όμως όλα τα 'κανε δίχως να πει ούτε λέξη. Μόνο κοιτούσε την Αγάπη με γλυκά, καλοσυ-νάτα μάτια.

Κατάλαβα, είσαι μουγγός, έκανε εκείνη. Κακόμοιρε. Και ζεις εδώ μόναχος;

Εκείνος έκανε νόημα πως ναι, μόναχος ζει. Πήρε στην αγκαλιά του το λαγουδάκι κι έβαλε στην πληγή του βότανα. Πήρε ύστερα το καναρίνι, του 'φτιαξε μια φωλιά με κάτι κουρε-λάκια και το 'βαλε να κοι-μηθεί. Για το σκυλί έριξε κάτω ένα κιλίμι. Και στην Αγάπη έστρωσε καθαρά σεντόνια στο μοναδικό κρε-βάτι. Εκείνος πλάγιασε στη γη, πλάι στο σκυλί.

Το άλλο πρωί η Αγάπη ξύπνησε με χαμόγελο, γιατί μια αχτίνα του ήλιου είχε καθίσει στο πιγούνι της και τη γαργάλαγε. Ήταν η μάνα της.

Ξύπνα, τεμπέλα μου, της κάνει. Ώρα να ξεκινήσεις. Οι αδελφές σου περιμέ-νουν.

Μανούλα μου, με δάφτι-σες Αγάπη και την αγάπη θρήκα σε μια μέρα. Θαρρώ πως πίσω πια δεν θα νι-

μου χρειάζεται.

Κόρη μου, είναι καμπούρης και μουγγός.

Μάνα μου, είναι γεμάτος καλοσύνη.

Είναι φτωχός, μένει σ' ένα καλύβι.

Ένα καλύβι πλούσιο από αγάπη.

Κι οι αδελφές σου; Τα εκατό φλουριά;

Μάνα μου, πες τους πως παρακαλώ να με δανεί-σουνε και θα δουλέψω μια ζωή να τους τα ξεπλη-ρώσω».

Καμιά φορά, μέσα από τα παραμύθια καταφέρ-νουμε να ιχνογραφούμε ευκολότερα την πραγματικότητα. Πίσω από τις απλοϊκές, μα τόσο θεραπευτικές λέξεις, ανακαλύπτουμε το γαλαξία μιας διαφορετικής επι-κοινωνίας. Αυτός είναι, κατά την άποψή μου, ο γνώ-μονας της Έλλης Παιονίδου. Με αφορμή την περι-φρονημένη, αλλά τόσο πολύτιμη, και συχνά κατα-στροφική, για τους ερωτευμένους, Μαργαρίτα, στή-νει ολόκληρο σενάριο. Δεκάδες χαρακτήρες παρε-λαύνουν απ' το βιβλίο της. Με τις αρετές τους, με τα κουσούρια τους, με τις αντιφάσεις τους. Όλοι μας, άλλωστε, κουβαλούμε στις πλάτες μια Μαργαρίτα. Κι όλες οι Μαργαρίτες κουβαλάνε στις πλάτες τους έναν άνθρωπο.

«Με τον καιρό όμως το πράγμα παράγινε. Καθένας έκανε ό,τι του κατέβαινε. Βγήκαν οι κλέφτες στο σεριάνι, λήστευαν μαγαζιά και σπίτια, κανένας δεν τους μάλωνε. Όποιος μισούσε κάποιον τον πλάκωνε στο ξύλο ατιμώρητος. Αστυνομία δεν υπήρχε να συλλάβει τους κακοποιούς, ούτε δικαστές να τους δικάσουν. Έτσι σιγά-σιγά η πολιτεία του φόβου έγινε δική πολιτεία του φόβου, αλλά από την ανάποδη. Όχι από έλλειψη ελευθερίας, αλλά απ' την πολλή ελευθερία.

Η Μαργαριτοπούλα μας η Ελευθερία, που ήτανε πια της πολιτείας κυβερνήτης, είχε κλειστεί στο φρούριο μέσα και μελετούσε τα προβλήματα. Όσο τα μελετούσε ωστόσο, τόσο και σκόνταφτε σε μπανανόφλουδες. Έβλεπε καθαρά πως κάτι δεν πάει καλά. Κάποτε, ζαλισμένη απ' την κλεισούρα, είπε να βγει να πάρει αέρα. Ήθελε κιόλας με τα μάτια της να δει πώς τα περνάει ο λαός. Φόρεσε ρούχα φτω-χικά, σκέπασε το κεφάλι και έτσι αγνώριστη βγήκε στο δρόμο. Η πολιτεία αλλοιώτικη της φάνηκε. Μπήκε στο πρώτο μαγαζί που βρήκε. Πίσω απ' τον πάγκο ήταν ένας ανθρωπάκος.

Τι πουλάς, άνθρωπέ μου; τον ρώτησε.

Τίποτα, λέει εκείνος.

Πώς έτσι;

Τι θέλεις να πουλάω αφού έρχονται οι κλέφτες και τα κλέβουνε; στέναξε ο ανθρωπάκος.

Τα κλέβουνε; Και δεν τους τιμωρούν;

Ποιος να τους τιμωρήσει; Δεν άκουσες; Εμείς εί-μαστε ελεύθεροι, δεν θέλουμε τις φυλακές και τις αστυνομίες.

